

Dosarul nr. 2ra-819/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: I. Țonov

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: N. Budăi, I. Cotruță, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată (acțiune oblică) depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva lui Sergiu Cocoș și Elena Cocoș cu privire la încasarea datoriei acumulate față de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 184 din Chișinău și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 6 iunie 2019 SA „Termoelectrica” (creditor al CCL nr. 184 din Chișinău) a înaintat acțiune oblică, împotriva lui Sergiu Cocoș și Elena Cocoș, solicitând:

- încasarea de la Sergiu Cocoș și Elena Cocoș, în beneficiul CCL nr. 184 din Chișinău, a sumei de 7 808,67 de lei cu titlu de datorie pentru consumul de energie termică, formată în luna aprilie 2019, pentru apartamentul nr. 49 din bd. Mircea cel Bătrând, 24/1, mun. Chișinău;

- încasarea de la Sergiu Cocoș și Elena Cocoș în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată, constituite din taxa de stat în mărime de 270 de lei;

Motivele cererii de chemare în judecată, astfel după cum au fost expuse de reclamant, pot fi rezumate după cum urmează.

Potrivit contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr. 184 din 1 martie 2009, încheiat între CCL nr. 184 din Chișinău și SA „Termoelectrica” (până la redenumire - SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2 din Chișinău” - succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului), CCL nr. 184 din Chișinău s-a obligat să achite lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate. Din cauza neonorării obligațiilor de plată pentru energia termică, debitorul a acumulat față de creditorul SA „Termoelectrica” datorii.

CCL nr. 184 din Chișinău a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, pentru toți proprietarii / chiriașii / locatarii apartamentelor / încăperilor locuibile și nelocuibile a blocurilor

locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor (chitanțelor) primite, (art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002).

În caz de neachitare de către consumatorii finali a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv pentru energia termică consumată, CCL nr. 184 din Chișinău este în drept și are obligația de a înainta acțiuni în judecată privind încasarea datoriilor, pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către sub consumatorii restanți.

Respectiv reclamantul SA „Termoelectrica” a menționat că CCL nr. 184 din Chișinău nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv pe Sergiu Cocoș și Elena Cocoș, datoria căror pentru consumul energiei termice, constituie 7 808,67 de lei, formată până în luna aprilie 2019.

În consecință, CCL nr. 184 din Chișinău a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt ce o pune în imposibilitate de a achita creanțele față de SA „Termoelectrica”, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica”.

Astfel, exercitând acțiunea oblică, reclamantul „Termoelectrica” SA exercită în realitate acțiunea debitorului său CCL nr. 184 din Chișinău.

Prin hotărârea din 5 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat, în mod solidar, de la Sergiu Cocoș și Elena Cocoș în beneficiul CCL nr.184 din mun. Chișinău, datoria pentru consumul energiei termice în apartamentul nr. 49 din bd. Mircea cel Bătrân, 24/1, mun. Chișinău, pentru perioada iunie 2016 – iunie 2019 în sumă de 2 154,42 de lei.

S-a încasat, în mod solidar, de la Sergiu Cocoș și Elena Cocoș în beneficiul SA „Termoelectrica” taxa de stat în sumă de 270 de lei.

În rest, acțiunea s-a respins ca fiind depusă cu depășirea termenului general de prescripție.

La 9 noiembrie 2020, SA „Termoelectrica” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SA „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea din 5 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivare instanța de apel a conchis că, este întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la faptul că pretențiile reclamantului privind încasarea datoriei din contul pârâților pentru perioada anterioară lunii iunie 2016, în sumă de 5 654,25 de lei, ce constituie suma tuturor serviciilor prestate la rubrica „datorie” până în luna iunie 2016, au fost depuse cu omiterea termenului de prescripție prevăzut la art. 267 alin. (1) din Codul civil, având în vedere data la care a fost înaintată acțiunea – 6 iunie 2019.

Instanța de apel a reținut că, din lista calculului și achitării pe energia termică din 1 noiembrie 2015 – aprilie 2019, pentru adresa: apartamentul nr. 49 din str. Mircea cel Bătrân, nr.24/1, mun. Chișinău, la locul de consum enunțat, s-a format o datorie în mărime de 7 808,67 de lei (f.d. 17-19), suma dată fiind înaintată spre plată consumatorilor prin documentul de plată eliberat de intermediarul la decontări SRL „Info bon”, pentru perioada de facturare din 30 martie 2019 – 09 aprilie 2019 (f.d. 3).

Datoria în sumă de 7 808,67 de lei, este formată în perioada 1 noiembrie 2015 – 09 aprilie 2019, iar acțiunea a fost depusă în instanță la 6 iunie 2019.

În perioada 1 noiembrie 2015 – aprilie 2019 la adresa: apartamentul nr. 49 din str. Mircea cel Bătrân, nr.24/1, mun. Chișinău, rezultă că în perioada dată, Sergiu Cocoș și Elena Cocoș nu au făcut achitări (f.d.17-19).

Totodată, ținând cont de faptul că Sergiu Cocoș și Elena Cocoș nu și-au onorat obligația de plată pentru consumul de energie termică față de CCL nr.184 mun. Chișinău, Colegiul instanței de apel a concluzionat că SA „Termoelectrica” este îndreptățit, să solicite executarea prestației de plată a datoriei de la Sergiu Cocoș și Elena Cocoș. Or, sub consumatorii Sergiu Cocoș și Elena Cocoș au obligația de a achita serviciile prestate în locuința lor, conform facturilor primite și în termenul prevăzut de acestea.

A menționat că, existența datoriei lui Sergiu Cocoș și Elena Cocoș față de CCL nr.184 mun. Chișinău în sumă de 2 154,42 de lei (7 808,67 de lei – suma solicitată spre încasare – 5 654,25 de lei – suma respinsă ca fiind prescrisă = 2 154,42 de lei) se confirmă prin: lista calculului și achitării pe energia termică din 1 noiembrie 2015 – aprilie 2019 și prin documentul de plată eliberat de intermediarul la decontări SRL „Info Bon” (f.d. 3).

La 2 aprilie 2021, SA „Termoelectrica” a declarat recurs împotriva deciziei din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a deciziei în partea pretențiilor din acțiune prin care s-au respins ca fiind tardive, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a exprimat dezacordul cu soluția instanței de apel, în partea în care pretențiile din acțiune au fost respinse ca fiind tardive, invocând prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), lit. c) din Codul de procedură civilă.

A indicat că, referitor la aspectele ce țin de expirarea termenului de prescripție pentru datoria la energia termică în sumă de 7 808,67 de lei, acumulată până în luna aprilie 2019, SA „Termoelectrica” este în drept să indice suma respectivă în documentul de plată la secțiunea „datorii” atât timp cât curgerea termenului nu a fost contestată în procedură de judecată.

În acest sens, a menționat că, de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost primită în procedură de examinare a cererilor cu valoare redusă, acțiunea oblică depusă la 6 iunie 2019.

Respectiv, privitor la tardivitatea parțială a acțiunii invocată în referința depusă la 17 septembrie 2019 a relatat că, argumentele pârâților nu pot fi acceptate, instanța de recurs urmând să le dea o apreciere critică. Or, reieșind din prevederile art. 276³ și art. 276⁴ alin. (2) din Codul civil, excepția de tardivitate urmează a fi invocată până la încheierea dezbaterilor în fond.

A invocat că SA „Termoelectrica” nu a recepționat referința depusă la 17 septembrie 2019 de pârâți, prin care ar fi fost invocată excepția de tardivitate.

Mai mult, la dosar nu sunt careva acte care ar proba recepționarea acesteia de către reclamant în conformitate cu condițiile specificate la art. 276³ din Codul de procedură civilă.

Acest aspect este important prin prisma faptului că, excepția de tardivitate va fi ridicată împotriva reclamantului.

Referința depusă la 17 septembrie 2019 de pârâți este tardivă (în afara termenului stabilit pentru faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare) în

contextul reglementărilor procedurale ce țin de primirea și repartizarea cererii de chemare în judecată.

Conform art. 168 alin. (1) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată introdusă în instanță se repartizează, în termen de 24 de ore, judecătorului sau, după caz, completului de judecată în mod aleatoriu, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs, judecătorul acceptă cererea de chemare în judecată în decurs de 5 zile de la repartizare, dacă legea nu prevede altfel.

Conform informației de pe portalul instanțelor de judecată, cererea de chemare în judecată în cauză a fost înregistrată în data de 11 noiembrie.

Luând în calcul cele 5 zile de la repartizare, data de 16 iunie 2021 fiind momentul de la care se calculează termenul de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate.

Referința pârâților Sergiu Cocoș și Elena Cocoș prin care ar fi fost invocată excepția de tardivitate a fost depusă abia la 17 septembrie 2019 (peste 3 luni).

Astfel, a invocat că, referința prin care a fost invocată tardivitatea acțiunii a fost depusă în afara termenului stabilit pentru faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 4 martie 2020 (f.d. 122), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurente lipsește. Din acest considerent, Colegiul consideră că recursul din 2 aprilie 2021 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor cererea de recurs la 13 aprilie 2021, informându-i despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, intimații nu au depus referință, prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate

în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SA „Termoelectrica” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari